

Οδηγίες πρόληψης και αντιμετώπισης κρουσμάτων COVID-19 για τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια

1. Σκοπός

Οι οδηγίες αφορούν τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια (πλοία αναψυχής ή επιβατηγό τουριστικό πλοίο), τα οποία εκτελούν ημερήσιο θαλάσσιο ταξίδι το οποίο διενεργείται μέσα σε χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, είναι σημαίας ελληνικής ή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., μεταξύ λιμένων, ακτών και όρμων της Ελληνικής Επικράτειας, με δυνατότητα προέκτασής του στην αλλοδαπή, υπό την προϋπόθεση της επιστροφής του πλοίου και των επιβατών στο σημείο από το οποίο ξεκίνησαν.

Η πανδημία της λοίμωξης του νέου Κορωνοϊού (COVID-19) βρίσκεται σε εξέλιξη παγκοσμίως με τις χώρες να βρίσκονται σε διαφορετική επιδημιολογική φάση. Στην Ελλάδα η επιδημία εξελίχθηκε χωρίς πολλά κρούσματα και με λίγες απώλειες. Η προσπάθεια εξάλειψης της εξάπλωσης συνεχίζεται σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων, ενώ ταυτόχρονα αίρονται τα περιοριστικά μέτρα.

Η Ελλάδα στην παρούσα φάση προσφέρει έναν ασφαλή τουριστικό προορισμό. Κρίνεται όμως απαραίτητη η εφαρμογή των μέτρων τα οποία περιγράφονται στις παρακάτω οδηγίες για την πρόληψη της εξάπλωσης της λοίμωξης COVID-19.

Οι ακόλουθες οδηγίες αναπτύχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τα επιστημονικά δεδομένα για τη μετάδοση του SARS-CoV-2 (μετάδοση από άτομο σε άτομο μέσω σταγονιδίων ή μέσω επαφής) και βασίζονται σε οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>), του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19-pandemic>) και της Ευρωπαϊκής Κοινής Δράσης EU HEALTHY GATEWAYS (<https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>).

2. Καθορισμός του μέγιστου αριθμού επιβαινόντων

Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός επιβατών στα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια είναι ίσος με το 50% του μέγιστου επιτρεπόμενου αριθμού που ορίζει η άδεια κυκλοφορίας του. Το όριο αυτό θα ισχύει έως 15 Ιουνίου 2020 όπου θα επανεκτιμηθεί η εφαρμογή του μέτρου και η επιδημιολογική κατάσταση και ενδεχομένως να αναθεωρηθεί.

Απαγορεύεται η παραλαβή και η οριστική αποβίβαση επιβατών στους ενδιάμεσους λιμένες, εκτός αν επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας ή απρόβλεπτων συμβάντων με βάση το Νόμο ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4256/2014 ΦΕΚ 92/Α/14-4-2014: Τουριστικά πλοία και άλλες διατάξεις.

Το πλήρωμα και επιβάτες να παραμένει το ίδιο έως και την τελική αποβίβαση με αυτό από το σημείο εκκίνησης του ημερήσιου θαλάσσιου ταξιδιού. Δεν θα ισχύουν οι ειδικές διατάξεις όπως αυτές αναφέρονται στο Άρθρο 12, παράγραφος 3 γ, αα και ββ του Νόμου ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4256/2014 ΦΕΚ 92/Α/14-4-2014: Τουριστικά πλοία για την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών από ενδιάμεσους σταθμούς και οι διατάξεις στο Άρθρο 12 παράγραφος 4 για την εκτέλεση ταξιδιού, το οποίο διαρκεί περισσότερο από είκοσι τέσσερις (24) ώρες και περιλαμβάνει τη διανυκτέρευση των επιβατών σε κατάλυμα της ξηράς. Αυτό το μέτρο θα

ισχύει έως 15 Ιουνίου 2020 όπου θα επανεκτιμηθεί η εφαρμογή του και η επιδημιολογική κατάσταση και ενδεχομένως να αναθεωρηθεί.

3. Βιβλίο καταγραφής επιβαινόντων και κατάσταση υγείας

Σε κάθε επαγγελματικό τουριστικό ημερόπλοιο θα τηρείται βιβλίο στο οποίο θα καταγράφονται οι εξής πληροφορίες: α) τα ονόματα των ατόμων που εισέρχονται στο πλοίο και ένα τηλέφωνο επικοινωνίας προσβάσιμο για τις επόμενες 14 ημέρες, β) η ιδιότητά τους (π.χ. πλήρωμα, επιβάτης, επισκέπτης, τεχνικός, κτλ.). γ) η ημερομηνία και οι ώρες εισόδου και εξόδου από το πλοίο. Το βιβλίο θα είναι διαθέσιμο για έλεγχο από τις λιμενικές και τις υγειονομικές αρχές σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.

Επιπλέον, σε κάθε πλοίο θα τηρείται βιβλίο παρακολούθησης της κατάστασης υγείας του πληρώματος. Τα μέλη του πληρώματος θα πρέπει να μετρούν μία φορά την ημέρα τη θερμοκρασία σώματος η οποία θα καταγράφεται στο βιβλίο παρακολούθησης της κατάστασης υγείας πληρώματος. Το βιβλίο θα είναι διαθέσιμο για έλεγχο από τις από τις λιμενικές και τις υγειονομικές αρχές σε ηλεκτρονική ή εκτυπωμένη μορφή.

Εάν κάποιος από τους επιβαινόντες αναπτύξει συμπτώματα λοίμωξης COVID-19 (αιφνίδια έναρξη νόσου, με τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω συμπτώματα: βήχα, πυρετό, δύσπνοια), τότε αυτό θα πρέπει να καταγραφεί στο βιβλίο παρακολούθησης της κατάστασης υγείας των επιβαινόντων και θα πρέπει να ενεργοποιηθεί το σχέδιο για τη διαχείριση ύποπτου περιστατικού COVID-19.

4. Αναφορά ύποπτου περιστατικού κρούσματος COVID-19 στην αρμόδια αρχή

Εάν κάποιο άτομο επί του πλοίου (μέλος του πληρώματος ή επιβάτης) παρουσιάζει συμπτώματα συμβατά με τη λοίμωξη COVID-19 (συμπεριλαμβανομένης της αιφνίδιας εμφάνισης τουλάχιστον ενός από τα ακόλουθα: βήχας, πυρετός ή δύσπνοια), αυτό πρέπει να αναφέρεται αμέσως στην λιμενική αρχή με τους τρόπους που προαναφέρθηκαν. Είναι σημαντική η άμεση ενημέρωση των αρμόδιων υγειονομικών αρχών για να προσδιοριστεί εάν είναι διαθέσιμη στο λιμάνι η ικανότητα μεταφοράς, απομόνωσης, εργαστηριακής διάγνωσης και φροντίδας του ύποπτου περιστατικού COVID-19. Είναι σημαντικό όλες οι διευθετήσεις να γίνονται το συντομότερο δυνατό ώστε να ελαχιστοποιηθεί η παραμονή υπόπτων περιστατικών στο ημερόπλοιο.

5. Σχέδιο για τη διαχείριση ύποπτου περιστατικού COVID-19

Κάθε πλοίο πρέπει να αναπτύξει γραπτό σχέδιο για τη διαχείριση ύποπτου περιστατικού COVID-19, το οποίο θα περιγράφει τα εξής: α) τα συμπτώματα που χαρακτηρίζουν ένα άτομο ως ύποπτο κρούσμα λοίμωξης COVID-19 (αιφνίδια έναρξη νόσου, με τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω συμπτώματα: βήχα, πυρετό, δύσπνοια), β) το σχέδιο επικοινωνίας και ενημέρωσης της αρμόδιας αρχής στο επόμενο λιμάνι/μαρίνα σχετικά με το ύποπτο κρούσμα, γ) τη διαδικασία της προσωρινής απομόνωσης του ατόμου επί του πλοίου το οποίο θεωρείται ως ύποπτο κρούσμα COVID-19 μέχρι την ασφαλή μεταφορά του για ιατρική διάγνωση (παραμονή σε χώρο με φυσικό αερισμό, τοποθέτηση χειρουργικής μάσκας στο άτομο που παρουσιάζει συμπτώματα, χορήγηση χαρτομάντηλων, πλαστικής σακούλας για την απόρριψη τους και αντισηπτικό χεριών περιεκτικότητας 70% σε αλκοόλη), δ) χρήση χειρουργικής μάσκας, προστατευτικών γυαλιών, ποδονάρια, αδιάβροχης ποδιάς με μακριά μανίκια και γαντιών από όποιον εισέρχεται στον χώρο προσωρινής απομόνωσης (ο χρησιμοποιημένος προστατευτικός εξοπλισμός πρέπει να απορρίπτεται σε σακούλα και σε καμία περίπτωση να μην

ξαναχρησιμοποιείται, ενώ μετά την απόρριψη του προστατευτικού εξοπλισμού πρέπει τα χέρια να πλένονται καλά με νερό και σαπούνι), ε) εξαερισμός του χώρου προσωρινής απομόνωσης και καθαριότητα και απολύμανση των επιφανειών και των αντικειμένων μετά την απομάκρυνση του ασθενούς με διάλυμα χλωρίνης 0,1% (4 κουταλάκια του γλυκού χλωρίνης περιεκτικότητας 5% ανά 1 λίτρο νερού) ή αιθυλικής αλκοόλης 70% με χρόνο επαφής 10 λεπτών (τα υλικά καθαριότητας θα πρέπει ή να απορριφθούν ή να πλυθούν σε θερμοκρασία 90°C πριν επαναχρησιμοποιηθούν), στ) τη διαδικασία αναφοράς στην αρμόδια αρχή του λιμένα του ύποπτου περιστατικού COVID-19 και όλων των επαφών του ασθενούς ξεκινώντας δύο ημέρες πριν την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

Για την εφαρμογή του γραπτού σχεδίου πρέπει να οριστεί ένα αρμόδιο άτομο το οποίο θα ορίζεται στο γραπτό σχέδιο και θα καταγράφονται τα στοιχεία του.

Εάν κάποιος από τους επιβαίνοντες (επιβάτες ή πλήρωμα) αναπτύξει συμπτώματα συμβατά θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο. Από τη στιγμή που θα εντοπιστεί ύποπτο κρούσμα COVID-19, θα διακοπεί άμεσα η συνέχεια του ταξιδιού και το πλοίο θα επιστρέψει άμεσα στο λιμάνι κατάπλου ή όπου κρίνει η αρμόδια αρχή. **Ο ασθενής θα πρέπει να εξεταστεί από ιατρό και να γίνει εργαστηριακός έλεγχος για SARS-CoV-2. Εάν επιβεβαιωθεί εργαστηριακά ότι ο ασθενής έχει λοίμωξη COVID-19 τότε ο ασθενής θα πρέπει να απομονωθεί σε εγκατάσταση στη στεριά και τα άτομα που ήρθαν σε στενή επαφή μαζί του να τεθούν σε καραντίνα 14 ημερών εντός του σκάφους ή σε άλλη εγκατάσταση στη στεριάς.** Όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για την περαιτέρω διαχείριση του περιστατικού θα γίνονται σύμφωνα με την αρμόδια υγειονομική αρχή και τις οδηγίες του ΕΟΔΥ.

6. Επάρκεια και ορθή χρήση μέσων ατομικής προστασίας

Θα πρέπει να υπάρχουν επαρκείς ποσότητες αντισηπτικών, απολυμαντικών, μέσων ατομικής προστασίας και ειδών καθαρισμού.

Θα πρέπει να υπάρχουν γραπτές οδηγίες για την ορθή χρήση των μέσων ατομικής προστασίας και το πλήρωμα των ημερόπλοιων να έχει γνώση της χρήσης τους.

Πληροφορίες για τα μέσα ατομικής προστασίας για τα μέλη του πληρώματος ανάλογα και με τα καθήκοντα τους επί του πλοίου και την ορθή χρήση τους παρουσιάζονται στο Παράρτημα 1.

7. Μέτρα για τον περιορισμό της εισαγωγής κρουσμάτων COVID-19 στα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια

7.1. Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού

Οι πλοιοκτήτες ή ο εφοπλιστές ή οι ιδιοκτήτες, θα πρέπει να παρέχουν εκπαίδευση και οδηγίες στα μέλη του πληρώματος σχετικά με την αναγνώριση των σημείων και των συμπτωμάτων της λοίμωξης COVID-19.

Θα πρέπει να υπενθυμίζονται στα μέλη του πληρώματος οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται όταν ένας επιβάτης ή μέλος του πληρώματος επί του πλοίου εμφανίζει σημεία και συμπτώματα ενδεικτικά της λοίμωξης COVID-19 (για παράδειγμα, να ενημερώσει τον καπετάνιο).

Θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες στα μέλη του πληρώματος για την **άμεση αναφορά των σχετικών συμπτωμάτων της λοίμωξης COVID-19 στον καπετάνιο και για τους ίδιους και για άλλα μέλη του πληρώματος ή επιβατών.**

Τα μέλη του πληρώματος που εμφανίζουν συμπτώματα συμβατά με αυτά της λοίμωξης COVID-19 θα πρέπει άμεσα να αποχωρούν από το πόστο εργασίας τους και να ακολουθούνται οι οδηγίες που περιγράφονται στις παραγράφους 4 και 5.

7.2. Μέτρα πριν την επιβίβαση κατά την έκδοση και αγορά εισιτηρίων

7.2.1. Ενημέρωση των ταξιδιωτών

Οι υπεύθυνοι για την έκδοση εισιτηρίων (είτε γίνεται μέσω τουριστικών γραφείων είτε άμεσα από τους υπευθύνους του ημερόπλοιου, είτε ηλεκτρονικά ή δια ζώσης) πρέπει να ενημερώνουν τους ταξιδιώτες ότι δεν επιτρέπεται η επιβίβαση σε επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια στις ευπαθείς ομάδες και όλων των ατόμων που ανήκουν στις ομάδες αυξημένου κινδύνου δηλαδή άτομα ηλικίας άνω των 70 ετών ή οποιασδήποτε ηλικίας με υποκείμενα σοβαρά χρόνια νοσήματα (καρδιαγγειακά νοσήματα, σακχαρώδη διαβήτης, νοσήματα του αναπνευστικού) και άτομα με ανοσοκαταστολή. Η συμμετοχή τους σε τέτοια ταξίδια με επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια θα επιτρέπεται μόνο εάν η εκδρομή είναι ειδικά για αυτές τις ομάδες.

Οι υπεύθυνοι για την έκδοση εισιτηρίων (είτε γίνεται μέσω τουριστικών γραφείων είτε άμεσα από τους υπευθύνους του ημερόπλοιου, είτε ηλεκτρονικά ή δια ζώσης) πρέπει να παρέχουν στους ταξιδιώτες κατά την έκδοση των εισιτηρίων και πριν από το ταξίδι ενημερωτικό γραπτό φυλλάδιο με πληροφορίες για θέματα υγείας.

Σε αυτό το πλαίσιο, θα παρέχονται πληροφορίες σχετικά με:

- Το γεγονός ότι δεν θα πρέπει να ταξιδέψουν εάν τις τελευταίες 14 ημέρες πριν το ταξίδι είχαν οι ίδιοι ή οποιοδήποτε μέλος της οικογένειάς τους:
 - έρθει σε επαφή με ασθενή COVID-19 χωρίς την χρήση των μέσων ατομικής προστασίας
 - στενή επαφή με κάποιον ο οποίος είχε διαγνωστεί με λοίμωξη από τον νέο Κορωνοϊό (COVID-19);
 - προσφέρει άμεση φροντίδα σε κάποιον ο οποίος είχε διαγνωστεί με λοίμωξη από τον νέο Κορωνοϊό COVID-19 ή εργαστήκαν με υγειονομικούς υπαλλήλους οι οποίοι επιμολύνθηκαν με COVID-19;
 - επισκεφτεί ή βρεθεί σε κοντινή απόσταση με κάποιον ο οποίος είχε διαγνωστεί με λοίμωξη από τον νέο Κορωνοϊό (COVID-19);
 - εργαστεί σε κοντινή απόσταση ή μοιραστεί το ίδιο περιβάλλον διδασκαλίας με κάποιον οποίος είχε διαγνωστεί με λοίμωξη από τον νέο Κορωνοϊό (COVID-19);
 - ταξιδέψει με ασθενή από COVID-19 σε οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς;
 - μείνει στη ίδια οικία με ασθενή λοίμωξη από τον νέο Κορωνοϊό (COVID-19);
- τα συμπτώματα του COVID-19 (αιφνίδια έναρξη νόσου, με τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω συμπτώματα: βήχα, πυρετό, δύσπνοια),
- τη σημασία των προληπτικών μέτρων (κοινωνική απόσταση, συχνό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό ή εναλλακτικά χρήση αλκοολούχου διαλύματος περιεκτικότητα αλκοόλης 70%, η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά το πλύσιμο των χεριών, κάλυψη του στόματος και της μύτης με χαρτομάντηλο κατά το βήχα ή φτέρνισμα, αποφυγή επαφής των χεριών με στόμα, μύτη ή μάτια για πρόληψη διασποράς μικροβίων, αποφυγή επαφής με άτομα που έχουν συμπτώματα του αναπνευστικού),
- τους κανονισμούς και τα προληπτικά μέτρα επί του πλοίου (π.χ. υποχρεωτική χρήση υφασμάτινης μάσκας σε όλους τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους τις οποίες θα προμηθεύονται οι ίδιοι),

- τα μέτρα ελέγχου κατά την επιβίβαση και τη σύσταση για έγκαιρη προσέλευση για τη διευκόλυνση της διαδικασίας ελέγχου πριν την επιβίβαση,
- άμεση δήλωση στο πλήρωμα του πλοίου εάν αναπτύξουν συμπτώματα του αναπνευστικού κατά τη διάρκεια του ταξιδιού,
- άμεση αναζήτηση ιατρικής βοήθειας εάν αναπτύξουν συμπτώματα του αναπνευστικού μετά το ταξίδι και ενημέρωση του ιατρού τους για το ιστορικό ταξιδιού.

Οι πλοιοκτήτες ή ιδιοκτήτες και τα γραφεία οφείλουν να ενημερώνουν τους ταξιδιώτες ότι είναι πιθανή η άρνηση της επιβίβασης τους στο πλοίο σε περίπτωση που έχουν νοσήσει ή έχουν έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα το οποίο έχει νοσήσει από λοίμωξη COVID-19 ή **στη μη συμμόρφωση τους με τους κανόνες πρόληψης της μετάδοσης (χρήση ΜΑΠ, κοινωνική απόσταση κ.α.)** όπως αυτά περιγράφονται στις παρακάτω παραγράφους.

Όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την ενημέρωση του επιβατικού κοινού θα αναρτώνται στις ιστοσελίδες των ταξιδιωτικών γραφείων και στα συστήματα ηλεκτρονικής κράτησης με υποχρέωση ανάγνωσης αυτών προκειμένου να ολοκληρωθεί η κράτηση.

8. Συστάσεις για το πλήρωμα και τους επιβάτες

Χρήση μέσων ατομικής προστασίας

Είναι υποχρεωτική η χρήση προστατευτικής υφασμάτινης μάσκας (η απλή χειρουργική είναι επίσης αποδεκτή αλλά προτιμάται να μην χρησιμοποιείται από το κοινό και να εξασφαλιστεί η επάρκεια για το ιατρικό προσωπικό) για όλη τη διάρκεια παραμονής των επιβατών και του πληρώματος σε όλους τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χώρους των πλοίων.

Κατά την επίσκεψη σε στεγασμένες εγκαταστάσεις της στεριάς συνιστάται η χρήση υφασμάτινης μάσκας.

Η χρήση γαντιών συνιστάται για τα μέλη του πληρώματος κατά τον ανεφοδιασμό καυσίμων, κατά την πρόσδεση, καθώς και άλλων διαδικασιών που χρειάζεται να αγγιχθούν επιφάνειες εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται από πολλά άτομα και δεν υπάρχει κοντά εγκατάσταση για το πλύσιμο των χεριών αλλά ούτε και σταθμός με αντισηπτικά. Η τοποθέτηση και η αφαίρεση των γαντιών θα γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες ορθής εφαρμογής τους, ενώ τονίζεται ότι η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά το πλύσιμο των χεριών και υγιεινή των χεριών πρέπει να εφαρμόζεται πριν την τοποθέτησή και μετά την αφαίρεσή τους.

Ατομική υγιεινή

Θα πρέπει να εφαρμόζεται η υγιεινή των χεριών με σαπούνι και νερό. Αν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα περιεκτικότητας αλκοόλης 70%. Η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά την υγιεινή των χεριών.

Στην είσοδο του πλοίου θα πρέπει να υπάρχει σταθμός αντισηπτικών (περιεκτικότητας 70% σε αλκοόλη) καθώς και στην είσοδο των εσωτερικών στεγασμένων χώρων του πλοίου.

Θα πρέπει να εφαρμόζεται σωστά η ορθή αναπνευστική υγιεινή, δηλαδή η κάλυψη του στόματος και της μύτης με χαρτομάντιλο κατά τον παρμό και τον βήχα και στη συνέχεια απόρριψη αυτού σε πλαστική σακούλα και εφαρμογή αντισηπτικού στα χέρια. Για αυτό το σκοπό, θα πρέπει να έχει ληφθεί πρόνοια για τον αντίστοιχο εξοπλισμό (χαρτομάντιλα ή χάρτινες πετσέτες και γάντια μιας χρήσεως, πλαστική σακούλα, κ.λπ.).

Θα πρέπει να μην αγγίζεται το πρόσωπο, η μύτη και τα μάτια.

Κοινωνική απόσταση

Θα διατηρείται η κοινωνική απόσταση κατά την επιβίβαση με υιοθέτηση μέτρων ειδικής σήμανσης και ελεγχόμενης εισόδου, ώστε να τηρείται ελάχιστη απόσταση 1,5 μέτρων μεταξύ των επιβατών. Το πλήρωμα του πλοίου θα πρέπει να επιβλέπει τη διαδικασία και την τήρηση των μέτρων κοινωνικής απόστασης σε όλους τους χώρους.

Συνιστάται η αποφυγή άσκοπων μετακινήσεων των επιβατών και του πληρώματος εντός του πλοίου. Για την αποφυγή άσκοπων μετακινήσεων συνιστάται η καθοδήγηση των επιβατών σε θέσεις καθισμάτων από μέλη του πληρώματος.

Σε όλους τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χώρους συνιστάται να τηρείται η απόσταση τουλάχιστον 1,5 μέτρων.

Οπού υπάρχουν μόνιμα μη μετακινούμενα καθίσματα είτε στο εσωτερικό είτε στον εξωτερικό χώρο να υπάρχει ειδική σήμανση για το πού επιτρέπεται να καθίσει επιβάτης και πού όχι, προκειμένου να τηρούνται αποστάσεις .

Στις κοινόχρηστες τουαλέτες θα εισέρχεται ο ελάχιστος αριθμός επιβατών ώστε να τηρείται η απαιτούμενη κοινωνική απόσταση των 1,5 μέτρων μεταξύ των επιβατών.

9. Ενημέρωση και εκπαίδευση του πληρώματος

Το πλήρωμα πρέπει να είναι ενημερωμένοι και εκπαιδευμένοι ανάλογα με τα καθήκοντά τους στα εξής: στο σχέδιο για τη διαχείριση ύποπτου περιστατικού COVID-19, στη χρήση μέσων ατομικής προστασίας, στην εφαρμογή της ατομική υγιεινής και της κοινωνική απόστασης, καθώς και στους λοιπούς ειδικούς κανονισμούς των λιμένων προορισμού για την πρόληψη της λοίμωξης COVID-19.

Ειδικότερα η ενημέρωση και η εκπαίδευση αφορά:

- Το γεγονός ότι δεν θα πρέπει να ταξιδέψουν εάν έχουν έρθει σε επαφή με ασθενή COVID-19 τις τελευταίες 14 ημέρες πριν το ταξίδι.
- Τεχνικές πλυσίματος χεριών (συχνό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα, η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά την υγιεινή των χεριών).
- Μετά από ποιες δραστηριότητες θα πρέπει να πλένονται τα χέρια π.χ. τα χέρια πρέπει να πλένονται μετά από κάθε επαφή με άλλο άτομο ή τις αναπνευστικές εκκρίσεις αυτού (σάλια, σταγονίδια), με αντικείμενα που αγγίζονται από άλλα άτομα όπως κουπαστές, χειρολαβές κ.α., πριν την τοποθέτηση της μάσκας, πριν και μετά από την αφαίρεση της μάσκας, πριν και μετά την αφαίρεση των γαντιών, μετά τη χρήση της τουαλέτας, πριν από το φαγητό, πριν ακουμπήσουμε το πρόσωπο κτλ.
- Σε ποιες περιπτώσεις συνιστάται η χρήση αντισηπτικών αντί για πλύσιμο των χεριών (πχ. εάν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά αλκοολούχο διάλυμα).
- Στη σχολαστική τήρηση των μέτρων υγιεινής, και συγκεκριμένα: αποφυγή επαφής των χεριών με το στόμα, τη μύτη ή τα μάτια.
- Αποφυγή επαφής με ασθενείς που έχουν συμπτώματα του αναπνευστικού.
- Κατάλληλη διαχείριση αποβλήτων.
- Ορθή Χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (μάσκας και γάντια).

Το πλήρωμα θα πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι για την άμεση αναφορά των σχετικών συμπτωμάτων της λοίμωξης COVID-19 στον καπετάνιο.

10. Αερισμός και κλιματισμός

Συνιστάται ο φυσικός αερισμός των χώρων όσο και όπου αυτό είναι εφικτό. **Συνιστάται** μετά τον καθαρισμό του να προηγείται τρίωρος εξαερισμός των χώρων πριν την είσοδο νέων επιβατών και έναρξη νέου ταξιδιού.

11. Καθαριότητα και απολύμανση χώρων

Το πλοίο να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται κατά την προσωρινή αποβίβαση σε ενδιάμεσους σταθμούς των επιβατών και μετά την αποβίβαση στο τέλος του ταξιδιού και πριν την επιβίβαση νέων επιβατών και έναρξης νέου ταξιδιού.

Οδηγίες για την καθαριότητα και την απολύμανση των χώρων δίνονται στην εγκύκλιο 30/3 /2020 Αριθμ. Πρωτ. Δ1γ/Γ.Π/οικ.21536 του Υπουργείου Υγείας, με θέμα: «Εφαρμογή μέτρων καθαρισμού και απολύμανσης σε πλωτά μέσα σε περίπτωση μεταφοράς ύποπτου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος Covid-19».

Για τα σκάφη σε διεθνείς πλόες παρέχονται οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Δράση EU HEALTHY GATEWAYS στον παρακάτω σύνδεσμο:

https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_Cleaning_Disinfection_ships_21_4_2020_F.pdf?ver=2020-04-21-154731-953

12. Σημεία εξυπηρέτησης επιβατών όπως μπαρ, εστιατόρια και διαχείριση τροφίμων

Οι κανόνες υγιεινής των τροφίμων πρέπει να εφαρμόζονται σχολαστικά. Συστήνεται να μην λειτουργεί μπουφές με αυτό-σερβίρισμα των πελατών, αλλά τα τρόφιμα να παραδίδονται από το προσωπικό στους πελάτες κλειστά σε πακέτο. Τα μαχαιροπίρουνα, τα αλατοπίπερα και τα σχετικά να είναι μίας χρήσης. Οι δίσκοι, οι χαρτοπετσέτες, τα αναψυκτικά, τα καλαμάκια και τα σχετικά θα πρέπει να παραδίδονται από το προσωπικό στους πελάτες και οι πελάτες δεν πρέπει να τα συλλέγουν μόνοι τους.

Τα τραπέζια για την κατανάλωση του φαγητού θα πρέπει να λειτουργούν μόνο στον εξωτερικό χώρο. Μεταξύ των τραπεζιών θα υπάρχει απόσταση 2 μέτρων και σε κάθε τραπέζι μπορούν να κάθονται μέχρι 4 άτομα.

13. Παραρτήματα

Παράρτημα 1

Οι οδηγίες στην αγγλική γλώσσα βρίσκονται στον παρακάτω σύνδεσμο:

https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EUHG_PPE_Overview_24_04_2020_F.pdf?ver=2020-04-27-141221-467

ΣΥΝΟΨΗ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΩΝ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΜΑΠ) ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ

Γενικές οδηγίες που πρέπει να εφαρμοστούν από όλο το προσωπικό σε όλες τις περιπτώσεις στα μεταφορικά μέσα:

- Ακολουθείστε κατάλληλες διαδικασίες τοποθέτησης και αφαίρεσης ΜΑΠ/ βέλτιστες πρακτικές για τα ΜΑΠ:
 - ΕΟΔΥ - COVID-19 – Οδηγίες για τη χρήση μάσκας από το κοινό <https://eody.gov.gr/covid-19-odigies-gia-ti-chrisi-maskas-apo-to-koino/>
 - ΕΟΔΥ - ΣΕΙΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ(ΕΝΔΥΣΗΣ) ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/03/PPE-donning-doffing.pdf>
 - ECDC guidance on procedures for donning and doffing PPE in healthcare settings for the care of patients with suspect or confirmed COVID-19 cases can be found here: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/guidance-wearing-and-removing-personal-protective-equipment-healthcare-settings>
 - ECDC micro-learning on non-pharmaceutical countermeasures linked to personal protection, which includes procedures for donning and doffing of PPE can be found here: <https://eva.ecdc.europa.eu/mod/scorm/view.php?id=10009>
 - WHO guidance on mask management can be found here: [https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)-outbreak](https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-(2019-ncov)-outbreak)
- Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών με σαπούνι και νερό ή αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα, ιδιαίτερα πριν τοποθετήσετε και αφού αφαιρέσετε τα ΜΑΠ.
- Διασφαλίστε ότι ΜΑΠ μιας χρήσης και κάθε άλλο λερωμένο αντικείμενο μίας χρήσης απορρίπτονται κατάλληλα ως μολυσματικά απόβλητα (π.χ. σε ειδική σακούλα για μολυσματικά απόβλητα ή σε πλαστική σακούλα με σήμανση “biohazard”).
- Διασφαλίστε ότι τα ΜΑΠ πολλαπλών χρήσεων απολυμαίνονται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)	Τύπος προστασίας
<p>Μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας (π.χ. class 2 or 3 filtering face-piece: FFP2/FFP3)</p>	<p>Προστασία του αναπνευστικού:</p> <ul style="list-style-type: none">• Προστατεύει από την εισπνοή σταγονιδίων και μικρών σωματιδίων, συμπεριλαμβανομένων των αερολυμάτων• Απαιτεί δοκιμασία για την καλή εφαρμογή της (fit-testing)• Χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο από εργαζομένους στον τομέα της υγείας, ιδίως κατά τη διάρκεια των διαδικασιών παραγωγής αερολυμάτων

<p>Ιατρική μάσκα¹</p>	 <p>© ECDC</p>	<p>Προστασία του αναπνευστικού:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προστατεύει τον χρήστη από πιθανά μολυσματικά σταγονίδια του αναπνευστικού στο περιβάλλον • Προστατεύει από τα εκπνεόμενα σταγονίδια όταν φοριούνται από ασθενείς • Δεν απαιτεί δοκιμασία για την καλή εφαρμογή της (fit-testing)
<p>Γυαλιά (ή ασπίδα προσώπου)</p>	 <p>© ECDC</p>	<p>Προστασία ματιών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποτρέπει την έκθεση του βλεννογόνου στον ιό <ul style="list-style-type: none"> • Πρέπει να ταιριάζει με τα περιγράμματα του προσώπου του χρήστη και να είναι συμβατό με τη μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας
<p>Αδιάβροχη ρόμπα μιας χρήσης με μακριά μανίκια</p>	 <p>© ECDC</p>	<p>Προστασία σώματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποτρέπει τη μόλυνση του σώματος • Μπορεί να είναι μη αποστειρωμένη (εκτός εάν χρησιμοποιείται σε αποστειρωμένο περιβάλλον, π.χ. χειρουργείο) • Εάν δεν είναι διαθέσιμη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί πλαστική ποδιά μιας χρήσης που φοριέται πάνω από μη αδιάβροχη ρόμπα
<p>Γάντια μιας χρήσης</p>	 <p>© ECDC</p>	<p>Προστασία χεριών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα γάντια έχουν διαφορετικές υφές, υλικά, χρώματα, ποιότητες και πάχος
<p>Μη-ιατρική μάσκα² (ή μάσκες «κοινότητας»)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Συγκρατεί σε κάποιο βαθμό τα σταγονίδια του αναπνευστικού του ατόμου που φοράει τη μάσκα. • Δεν μπορεί να θεωρηθεί προστατευτικό μέτρο του ιατρικού και του νοσηλευτικού προσωπικού έναντι του COVID-19. Σε περίπτωση σοβαρών ελλείψεων ΜΑΠ και εάν δεν διατίθενται ιατρικές μάσκες, οι μάσκες υφασμάτων προτείνονται ως έσχατη λύση για το ιατρικό και το νοσηλευτικό προσωπικό • Να μην χρησιμοποιείται από τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας

¹ **Ιατρική μάσκα προσώπου** (γνωστή και ως χειρουργική ή μάσκα για λοιπές ιατρικές διαδικασίες): ιατρική συσκευή που καλύπτει το στόμα, τη μύτη και το πηγούνι εξασφαλίζοντας ένα φράγμα που περιορίζει τη μετάβαση ενός μολυσματικού παράγοντα μεταξύ του προσωπικού του νοσοκομείου και του ασθενούς. Χρησιμοποιούνται από τους εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης για να αποτρέψουν τα μεγάλα αναπνευστικά σταγονίδια και τους παφλασμούς να φτάσουν στο στόμα και τη μύτη του χρήστη και να βοηθήσουν στη μείωση και / ή τον έλεγχο στην πηγή της εξάπλωσης μεγάλων αναπνευστικών σταγονιδίων από το άτομο που φορά τη μάσκα προσώπου. Η ιατρική μάσκα προσώπου συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 14683: 2014.

² **Μη ιατρικές μάσκες προσώπου (ή μάσκες «κοινότητας»):** περιλαμβάνουν διάφορες μορφές αυτοδημιούργιων ή εμπορικών μασκών ή καλύμματα προσώπου από ύφασμα, άλλα υφάσματα ή άλλα υλικά όπως χαρτί. Δεν είναι τυποποιημένα και δεν προορίζονται για χρήση σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης ή από επαγγελματίες υγείας (Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων. Χρήση μάσκας προσώπου στην κοινότητα. Στοκχόλμη: ECDC; 2020.) <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-use-face-masks-community.pdf>

Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)		Επιβάτες & πληρώματα που δεν νοσούν ή δεν εμφανίζουν συμπτώματα	Προσωπικό ελέγχου κατά την επιβίβαση	Χειριστές τροφίμων	Χειριστές φορτίων & αποσκευών	Προσωπικό καθαρισμού & απολύμανσης	Πλήρωμα συντήρησης κατά την αντικατάσταση φίλτρων αέρα σε μονάδες χειρισμού μετά από έξαρση κρουσμάτων COVID-19 πάνω στο πλοίο	Ασθενής ταξιδιώτης	Ιατρικό Προσωπικό κατά την είσοδο σε χώρο απομόνωσης υποπυλου περιστατικού ή Παροχή άμεσης βοήθειας σε ύποπτο περιστατικό
Ιατρική μάσκα	 ©ECDC		Χ	Χ		Χ	Χ	Χ	Χ
Γυαλιά (ή ασπίδα προσώπου)	 ©ECDC		Χ			Χ	Χ		Χ
Αδιάβροχη ρόμπα μιας χρήσης με μακριά μανίκια	 ©ECDC					Χ	Χ		Χ
Γάντια μίας χρήσης	 ©ECDC			Χ		Χ	Χ		Χ

Ανθεκτικά γάντια (πάνω από τα γάντια μίας χρήσης)	 © ECDC					Χ	Χ		
Μη-ιατρική μάσκα (“υφασμάτινη μάσκα”)		Χ			Χ				
Μπότες (Γαλότσες)	 © ECDC					Χ	Χ		
Επιπλέον οδηγίες	Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών	Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών Χρήση θερμομέτρων χωρίς επαφή / κάμερες θερμικής απεικόνισης Περιορισμένη συνέντευξη / παρατήρηση Εάν είναι δυνατόν, χρησιμοποιήστε γυάλινο ή πλαστικό διαχωριστικό	Δίχτυα μαλλιών Καθαρά ρούχα Παπούτσια εργασίας για μείωση ολίσθησης Άλλα ΜΑΠ για θέματα ασφάλειας ανάλογα με την εκτίμηση κινδύνου Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών Διατηρήστε απόσταση τουλάχιστον 1 μέτρου	Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών Τα γάντια δεν απαιτούνται εκτός εάν χρησιμοποιούνται για προστασία από μηχανικούς κινδύνους	Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών Διατηρήστε απόσταση τουλάχιστον 1 μέτρου	Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών	Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών	Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών	

Συνιστώμενα ΜΑΠ για λοιπό προσωπικό (π.χ. Πλοηγοί, ναυτιλιακοί πράκτορες, άλλοι επισκέπτες)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Στο μεταφορικό μέσο			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΠΟΤΕ	ΠΟΥ	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΑ ΜΑΠ
Λοιπό προσωπικό που εισέρχεται στο μεταφορικό μέσο πριν την εκτίμηση από τις αρχές: <ul style="list-style-type: none"> • Πλοηγοί • Ναυτιλιακοί πράκτορες • Άλλοι επισκέπτες 	Αν υπάρχει πληροφόρηση για ύποπτο περιστατικό στο μεταφορικό μέσο	Στον χώρο απομόνωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Ιατρική μάσκα <i>* Εάν υπάρχει διαθέσιμη Μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας (δοκιμασμένη για την καλή εφαρμογή της, με βαλβίδα ή χωρίς βαλβίδα) μπορεί να χρησιμοποιηθεί</i> • Γυαλιά (ή ασπίδα προσώπου) • Γάντια μίας χρήσης • Αδιάβροχη ρόμπα μίας χρήσης με μακριά μανίκια • Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών
		Εκτός χώρου απομόνωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Ιατρική μάσκα • Γάντια μίας χρήσης • Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών • Διατηρείστε 1 μέτρο απόσταση
	Αν δεν υπάρχει καμία πληροφορία για ύποπτο περιστατικό στο μεταφορικό μέσο ή καμία πληροφορία γενικά	Σε όλες τις περιοχές	<ul style="list-style-type: none"> • Ιατρική μάσκα ή αν δεν υπάρχει υφασμάτινη μάσκα • Πραγματοποιείτε συχνή υγιεινή χεριών • Διατηρείστε 1,5 μέτρα απόσταση σε εξωτερικούς χώρους

